

ELKE VAN DER VALK, CONSULTANT DUURZAAMHEID
EN SDG'S BIJ FONTYS HOGESCHOLEN

Duurzame stages: 'De brug naar de praktijk'

Stages, de perfecte plek om kennis toe te passen in de praktijk. Ook een ideale plek voor studenten om kennis over duurzaamheid in de praktijk op te doen. Vandaar dat in de SustainaBul MBO twee vragen specifiek gericht zijn op stages. Want hoe stimuleer je studenten om een duurzame stageplaats te zoeken en daadwerkelijk te vinden? In deze aflevering een interview met Elke van der Valk, consultant duurzaamheid en SDG's (UN Sustainable Development Goals) bij Fontys Hogescholen. [KIKI ENGELS](#)

Top drie van vorige jaar. Maximaal te behalen punten is 20.

De SustainaBul MBO is een ranking voor duurzaamheid in het MBO. Door middel van een vragenlijst worden deelnemende scholen uitgedaagd om na te denken over duurzame ontwikkeling op verschillende thema's. In de categorie praktijk worden twee vragen over stages gesteld: worden studenten actief gestimuleerd in het vinden van een duurzame stageplaats en krijgen studenten tijdens deze tijd opdracht mee die hierin aansluiten? Als je naar de resultaten kijkt van afgelopen jaar is hier nog veel winst in te behalen. 77% van de deelnemende scholen, waaronder de top 3 op dit gebied, geeft aan dat duurzaamheid nog niet integraal is opgenomen in stages. Er is nog geen breed gedragen beleid wat structureel zorgt voor duurzame

stages. Initiatieven zijn nu nog vooral op opleiding of project basis.

Dat terwijl juist de praktijk noodzakelijk is in de transitie naar duurzame samenleving, zegt ook Elke van der Valk consultant duurzaamheid en SDG's (UN Sustainable Development Goals) bij Fontys Hogescholen: 'Eigenlijk is het rijkelijk laat als je in je stage pas begint met duurzaamheid. Stagelopen is het moment dat je in de praktijk aan de slag gaat. Volgens mij is het belangrijk dat je kennis gaat toepassen en niet alleen maar dingen uit je hoofd leert. Dan leer je pas echt hoe je later een betekenisvolle plek in de maatschappij kan innemen.'

SDG'S ON STAGE

Fontys is een instelling die deelneemt aan de SustainaBul HO. *SDG's On Stage* is een website die wordt gebruikt als tool om duurzame stages meer onder de aandacht te brengen over de hele breedte opleiding. Op de site worden stagevacatures aangeboden die gelinkt zijn met een van de zeventien Sustainable Development Goals (SDG's), de SDG's zijn doelen die door de Verenigde Naties zijn vastgesteld om de wereld een beter plek te maken. Het initiatief van *SDG's On Stage* is ooit ontstaan vanuit Change Inc en het SDG-netwerk van alle hogescholen in Nederland. Leren voor Morgen neemt de website binnenkort over. Het doel is om studenten, onderwijs en het bedrijfsleven te verbinden door middel van een duurzame stage, om zo de ontwikkelingsdoelen van 2030 te behalen. Door te filteren op type stage, taal, studierichting en SDG's kunnen studenten makkelijk een

stageplek vinden die bij hen past.

Dat is nodig want volgens Van der Valk is het voor studenten nu vaak een hele opgave om een bedrijf te vinden wat past bij de behoeftes van zowel de student als opleiding. 'Het is vooral lastig om te beoordelen of een bedrijf daadwerkelijk bezig is met duurzaamheid of dat het een gevalletje 'greenwashing' is. Het komt namelijk nog wel eens voor dat een vacature een mooier beeld kan schetsen van een bedrijf. Een check wordt door opleiding vaak niet gedaan. Daarnaast is duurzaamheid

'SDG'S ZIJN EEN
BLAUWPRINT OM OP
TAL VAN TERREINEN
DUURZAAMHEID TE
REALISEREN

geen voorwaarde voor opleidingen. Pas als we dit soort eisen echt vastleggen zal meer gelet worden of bedrijven daadwerkelijk duurzaam zijn.' Het verwachtingsmanagement van studenten speelt hierin ook een rol volgens Van der Valk. Vaak merken studenten in de praktijk dat ze binnen een bedrijf toch niet serieus iets kunnen bijdragen, laat staan een bijdrage die ook nog maatschappelijke impact maakt.

Deze manier van solliciteren kan ook van meerwaarde zijn voor bedrijven. 'Doordat bedrijven gerichte opdrachten formuleren krijg je, denk ik, een ander soort reactie. Je kan hierdoor samenwerken met studenten die al een bepaalde mindset »

- > *Het doel van de Coöperatie Leren voor Morgen is dat duurzaamheid breed wordt geïntegreerd binnen het onderwijs. Sociale duurzaamheid hoort daar dus ook bij. Wil je meer weten over de coöperatie kijk dan op lerenuvoormorgen.org;*
- > *De SustainaBul MBO is een coöperatieve raking van duurzaamheid in het mbo. Zowel Fontys als de Haagse Hogeschool deden mee aan de SustainaBul HO. Leren voor Morgen coördineert deze wedstrijd. Wil je meer weten over de SustainaBul kijk dan op;*
- > *Wil je meer weten over SDG's On Stage kijk dan op: sdgonstage.nl*

Sustainable Development Goals

Een einde aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht en klimaatverandering. Dat is de kern van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). De 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN) hebben deze ontwikkelingsagenda voor 2015 – 2030 vastgesteld. De agenda bestaat uit 17 doelen. Deze SDG's heten voluit de Sustainable Development Goals maar worden vaak afgekort naar SDG's. Zij gelden in alle landen en voor alle mensen.

hebben en aan de slag willen met duurzaamheid. Dat is anders dan een student waarbij het heel erg voelt als een verplichting en het uitgangspunt

LEREN VOOR MORGEN GAAT DE WEBSITE 'SDG'S ON STAGE' OVERNEMEN

vooral het behalen van studiepunten is', vertelt Van der Valk. Daarnaast zijn stages de perfecte plek om de connectie tussen onderwijs en het bedrijfsleven te maken. 'Niet alleen met bedrijven maar ook organisaties, overheden, burgerinitiatieven. Ik denk alles wat de maatschappij vormt. Taak van onderwijs is natuurlijk leerlingen voorbereiden op de maatschappij maar eigenlijk is dat onzin, ze zijn al onderdeel van die maatschappij.'

UITDAGINGEN

Ernst van Weperen van de Haagse Hogeschool herkent de uitdagingen in het betrekken van duurzaamheid in stages wel. 'Misschien moeten we de term duurzaamheid niet gebrui-

ken, dan krijg je al snel de status apart. Als je de SDG's als leidraad neemt, zal je zien dat er eigenlijk best wel wat scholen actief bezig zijn met verwante onderwerpen, zonder dat ze het ooit hebben over duurzaamheid. Dat maakt het lastig en tegenstrijdig want wil je het aanpakken moet je het wel benoemen.'

De Haagse Hogeschool is, naast Fontys, een van de 12 scholen die investeerde in SDG's On Stage. Doordat de SDG's samen ook de sociale aspecten van duurzaamheid belichten geeft het een breder beeld en kunnen studenten op meer zoeken dan alleen een stage in bijvoorbeeld de ecologische- of milieusector. 'Die SDG's met onderliggende doelen is een blauwprint van wat de maatschappij zou moeten doen om het houdbaar te maken.'

PRAGMATISME

De belangstelling van studenten zelf naar dit soort stages is wisselend. 'Studenten bekijken het vooral vanuit carrièreperspectief, kan dit mijn werk ten goede komen', vertelt Van Weperen. 'Dat is dan niet perse uit idealisme maar meer pragmatisme. Maar aan de andere kant, studenten vragen er wel naar, daarom zie je het

terug komen in steeds meer curricula. Want stages zijn wel de brug tussen de theorie en praktijk.' Van der Valk merkt vooral enthousiasme tijdens een stageperiode. Dat zit hem vooral in gelijkwaardigheid: 'Er wordt samengewerkt aan eenzelfde doel. Daardoor worden stagiaires als gelijken behandeld. Studenten zijn veel gemotiveerder als ze voelen dat ze ook van meerwaarde kunnen zijn. Door dat gevoel van eigenaarschap willen ze ook eigen verantwoordelijkheid pakken. Maar het liefste heb ik natuurlijk dat SDG's On Stage uiteindelijk overbodig wordt en dat duurzaamheid de norm is.'

DE AUTEUR IS STAGIAIRE REDACTIE EN COMMUNICATIE BIJ COÖPERATIE LEREN VOOR MORGEN

Dit is aflevering 11 in de serie van de Coöperatie Leren voor Morgen in Vaktijdschrift Profiel over Duurzaamheid in het beroeps-onderwijs. Alle afleveringen zijn te lezen op de [THEMA-webpagina](#) over duurzaamheidsberoeps-onderwijs van [profelactueel.nl](#).